

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i socialantropologi

General Syllabus for Doctoral Studies in Social Anthropology

1. Beslut

Denna allmänna studieplan för utbildning på forskarnivå i socialantropologi är fastställd av samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Stockholms universitet 2007-05-31, senast reviderad 2019-05-21

Den allmänna studieplanen gäller från och med 2019-05-21.

2. Ämnesbeskrivning

Socialantropologi är ett samhällsvetenskapligt ämne som studerar kulturell variation och mänsklig mångfald världen över. Ämnet intresserar sig för mänskliga relationer i sitt sociala, kulturella, ekonomiska och politiska sammanhang. Forskningen belyser hur variationer i mänskligt liv, tänkande och handlande uppstår, hur de upplevs och vad de får för sociala konsekvenser, men också vad människor och samhällen har gemensamt. Det jämförande perspektivet ger fördjupade insikter om samhällsliga processer och en förståelse för hur människor, institutioner och värderingar är relaterade såväl lokalt som över geografiska avstånd i en allt mer globaliserad värld.

Ämnet präglas av ett intresse att förstå människors vardagsliv i olika delar av världen. Idag ägnar sig socialantropologer åt vitt skilda områden, såsom t.ex. medier och litteratur, migration och förflyttning, miljö och natur, infrastruktur, sociala rörelser och politiskt våld, genusrelationer, global utveckling, organisationer och maktrelationer. Långvarigt etnografiskt fältarbete med deltagande observation är centralt för ämnet och bidrar till en djupare förståelse för mänskliga relationer i ett bredare sammanhang.

Områdesnämnden för humanvetenskap

3. Utbildningens mål

Antagning till utbildning på forskarnivå i socialantropologi sker endast till studier som avslutas med doktorsexamen.

Licentiatexamen som en etapp i utbildning på forskarnivå i socialantropologi är inte tillåten.

3.1 Doktorsexamen

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av socialantropologi samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och

visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med socialantropologiska metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,

visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,

med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,

visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,

visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och

visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och

visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

4. Behörighet och förkunskapskrav

4.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har avlagt en examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. Eventuella undantag från grundläggande behörighet ska enligt samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden beslutas av IS.

4.2 Särskild behörighet

För särskild behörighet krävs minst 120 hp i socialantropologi eller för utbildningen på forskarutbildningen i socialantropologi relevant ämne varav minst 60 hp på avancerad nivå. Minst 15 hp av högskolepoängen på avancerad nivå skall utgöras av uppsats/projektarbete.

Doktoranden måste tillfredsställande behärska engelska språket muntligt och skriftligt för att kunna tillgodogöra sig undervisningen och kurslitteraturen utan svårighet.

5. Utlysning och antagningsförfarande

Beslut om antagning av sökande till utbildning på forskarnivå i socialantropologi fattas av institutionsstyrelsen vid socialantropologiska institutionen. Institutionsstyrelsen får inte vidaredelegera beslut om antagning. Institutionsstyrelsen får till utbildning på forskarnivå endast anta sökande som anställs som doktorand.

Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med annan finansiering än doktorandanställning fattas av fakultetsnämnden.

Doktorandtjänster utlyses en gång per år i den omfattning tillgängliga resurser medger. Ansökan sker via universitetets rekryteringssystem och nås via www.su.se.

Tjänsterna annonseras i rekryteringssystemet, på institutionens hemsida samt via internationella mailinglistor och nyhetsbrev. Av utlysningen framgår tydligt vem som ska kontaktas för eventuella frågor om tjänsten. Utlysningstiden är alltid minst en månad. Vid ansökan ska den sökande bifoga personligt brev, CV, examensbevis, betyg och intyg som styrker grundläggande och särskild behörighet, forskningsplan, och tidigare självständiga arbeten/upsatser som den sökande önskar åberopa

På institutionens hemsida publiceras i samband med utlysningen detaljerade instruktioner om hur ansökan ska vara utformad samt vilka handlingar de sökande behöver bifoga.

5.1 Bedömningsgrunder och urvalskriterier

Den antagningsgrupp som tillsätts av prefekt i samråd med studierektor bereder ansökningarna och gör urval.

Urval bland sökande som uppfyller kraven för grundläggande och särskild behörighet görs med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Urvalskriterier vid bedömning av de sökande är:

- självständighet i analys och upplägg i tidigare arbeten
- problemformulering och stringens i tidigare arbeten och forskningsplan
- tidigare visad förmåga att hålla givna tidsramar
- metodologisk och vetenskaplig mognad
- förmåga att hålla sig kritisk till materialet
- förmåga att strukturera materialet med hjälp av antropologisk begreppsapparat och analysmetod
- förmåga att på ett originellt och vetenskapligt sätt genomföra analysen (varvid det betonas att originaliteten ska ligga i analysen, inte i materialet)
- förmåga till etnografisk observation och reflektion
- kommunikations- och samarbetsförmåga

Antagningsprocessen finns beskriven på institutionens hemsida.

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildningen på forskarnivå i socialantropologi avses normalt kräva fyra år för heltidsstuderande (240 högskolepoäng).

Utbildningen består av en kursdel och en avhandlingsdel. Kursdelen omfattar 75 högskolepoäng. Arbetet med avhandlingen beräknas ta 5,5 terminer vid heltidsstudier. Av denna tid bör 2 terminer ägnas åt fältförberedelser och materialinsamling.

Studierna inleds med två terminers läskurser. 60 hp inom kursdelen bör vara avklarade innan fältarbete inleds. Inhämtandet av enstaka kursavsnitt, dock ej metod, kan senareläggas i samråd med handledaren. Kursen Fältrapport 15 hp är nära knuten till fältarbetet och avklaras då materialinsamlingen är avslutad.

Utbildningstidens senare del ägnas i främsta rummet åt avhandlingsarbetet.

6.1 Individuell studieplan

Individuella studieplaner ska upprättas för samtliga aktiva doktorander i socialantropologi. Den individuella studieplanen upprättas av handledare i samråd med doktorand och innehåller institutionens och doktorandens åtaganden, en finansieringsplan och en tidsplan för doktorandens utbildning. I samband med antagning ska finansieringen vara ordnad för hela studietiden (motsvarande fyra års heltidsstudier). Planen fastställs av prefekt.

Handledaren ska i samråd med doktoranden uppdatera den individuella studieplanen minst en gång per år, samt revidera den vid behov. Vidare ska handledare en gång per termin göra en bedömning av om studieplanen följs och delge doktoranden denna bedömning. Vid större avvikelser från den individuella studieplanen ska prefekten informeras. Både handledare och doktorand har rätt att föreslå ändringar i studieplanen, men beslut om ändringar i studieplanen fattas av prefekt.

För detaljer beträffande upprättande, hantering och uppföljning av de individuella studieplanerna hänvisas till 6 kap 29 och 30 § § högskoleförordningen, Föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Stockholms universitet samt Humanvetenskapliga områdets anvisningar och samhällsvetenskapliga fakultetens riktlinjer.

6.2Handledning och andra resurser

För varje doktorand som antas ska det utses minst två handledare varav minst en ska ha genomgått handledarutbildning eller av fakultetsnämnden bedömts ha motsvarande kompetens. Doktoranden har rätt till handledning under utbildningen så länge inte rektor med stöd av 6 kap. 30 § högskoleförordningen beslutar något annat.

Vid antagning till utbildningen på forskarnivå i socialantropologi ska doktoranden hänvisas till två av institutionens handledare varav en utses till huvudhandledare. Beslut om handledare fattas av prefekt. Dock kan den ena handledaren tillhöra en annan institution eller annat universitet. Detta måste godkännas av handledarkollektivet och prefekt. Minst en av handledarna ska ha genomgått handledarutbildning eller av fakultetsnämnden bedömts ha motsvarande kompetens. Samtliga handledare ska inneha minst docentkompetens. I undantagsfall kan en handledare med doktorsexamen som saknar docentkompetens utses, då hen innehar expertkompetens för doktoranden.

En doktorand som begär det har rätt att byta handledare. Beslut om handledare kan även ändras på begäran av handledare eller av andra skäl. Begäran om byte av handledare ska ställas till studierektor och prefekt tar beslut i frågan.

Doktoranden ska vända sig till handledare för råd och anvisningar beträffande arbetet. Handledare ska också bistå doktoranden med råd och anvisningar om hur de individuella läskurserna kan utformas, samt för hur avhandlingsarbetet ska inriktas, planeras och genomföras. Doktoranden och handledaren ska ha regelbundna möten då doktoranden håller handledare underrättade om hur arbetet fortskrider och inhämta råd om den vidare uppläggnen.

Vid sidan om handledningen ska institutionen tillhandahålla en arbetsplats och de arbetsvillkor som erfordras för utbildningen.

Om en doktorand i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen, ska rektor besluta att doktoranden inte längre ska ha rätt till handledning och andra resurser för utbildningen. Innan ett sådant beslut fattas ska doktoranden och hans eller hennes handledare ges möjlighet att yttra sig. Prövningen ska göras på grundval av deras redogörelser och annan utredning som är tillgänglig. Vid bedömningen ska det vägas in om högskolan har fullgjort sina egna åtaganden enligt den individuella studieplanen. Beslutet ska vara skriftligt och motiverat. Ett beslut om indragning av resurser enligt 6 kap.30 § högskoleförordningen kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan.

För ytterligare information angående handledning och andra resurser hänvisas till föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Stockholms universitet samt den individuella studieplanen.

6.3 Kurser och examination

Kursdelen av utbildningen på forskarnivå i socialantropologi syftar till att doktoranden ska uppnå examensmålen. Examinationsformerna framgår av de individuella studieplanerna. Kurserna redovisas genom ”papers”, muntliga framställningar i seminarier, praktiska övningar och/eller kombinationer av dessa former. Doktoranders ”papers” bör i så stor utsträckning som möjligt presenteras och diskuteras i större eller mindre seminariegrupper (dock inte de reguljära forskarseminarierna) med deltagande av handledare/lärare. Betyg på kurser är antingen ”underkänd” eller godkänd”. Kurs i universitetspedagogik motsvarande högst 7,5 hp kan ersätta kursen Forskarseminariers teman, 7,5 hp eller räknas som institutionstjänstgöring och ge prolongation.

Kurserna ska ge stöd åt doktorandens specialisering, den som annars särskilt uttrycks i avhandlingsarbetet. Detta innebär att innehållet i vissa av kurserna varierar beroende på särskilda intressen.

Obligatoriska kurser, 75 hp

- (1) **Transnationell antropologi**, 7,5 hp
- (2) **Antropologiska klassiker**, 7,5 hp
- (3) **Socialantropologisk metod**, 7,5 hp

- (4) **Forskarseminariers teman**, 7,5 hp
- (5) **Vetenskapsteori**, 7,5 hp
- (6) **Aktuella antropologiska problem**, 7,5 hp
- (7) **Individuell specialisering I**, 7,5 hp
- (8) **Individuell specialisering II**, 7,5 hp
- (9) **Individuell fältrapport**, 15 hp

(1) *Transnationell antropologi*

Denna kurs inleder utbildningen och skall ge en fördjupad inblick i institutionens övergripande forskningsinriktningar, samt behandlar i ett jämförande perspektiv de specifika forskningsproblem som därigenom aktualiseras.

(2) *Antropologiska klassiker*

Denna kurs behandlar de betydande arbeten som präglat utformningen av antropologin och de centrala teoretiska debatterna genom tiderna.

(3) *Socialantropologisk metod*

Kursen tar upp metodologiska frågor med tyngdpunkt på fältarbete och etnografins betydelse för antropologisk kunskap, innebörden av problemformulering, samt utformningen av text.

(4) *Forskarseminariers teman*

Generellt har doktoranderna en skyldighet att delta i de allmänna forskarseminarierna vid institutionen under hela sin studietid, förutom den tid som tillbringas i fält.

Denna kurs utgörs av doktorandens kontinuerliga och aktiva deltagande i institutionens forskarseminarier under de två första terminerna av studietiden. Kursen redovisas genom två mindre "papers" i slutet av respektive termin. Doktoranden lyfter fram det tema/de teman som seminarierna kretsat kring och fördjupar diskussionen av dem med hjälp av litteratur som sammanställs i samråd med handledare.

(5) *Vetenskapsteori*

Kursen behandlar vetenskapsteoretiska/vetenskapsfilosofiska frågeställningar som antropologin konfronteras med och som även berör samhällsvetenskap mer generellt.

(6) *Aktuella antropologiska problem*

Kursen behandlar och problematiserar frågor som aktualiseras i olika pågående antropologiska debatter.

(7,8) *Individuell specialisering I och II*

Dessa två kurser omfattar teoretiska, metodologiska och etnografiska arbeten och utformas i samråd med handledare. När flera doktorander valt samma teoretiska specialisering eller etnografiska region kan vissa gemensamma läslistor och seminarier ordnas tillsammans med handledare.

(9) *Individuell fältrapport*

Under fältarbetets gång, som börjar med rekognosceringen, skriver doktoranden tre fältrapporter (varje rapport på 10-15 sidor) för sammanlagt 15 hp. Dessa rapporter skall ge en etnografisk och metodologisk beskrivning och preliminär analytisk diskussion av fältarbetets olika faser. Rapport 1 ger 5 hp för fältrapport och 20 hp för fältarbete. Rapport 2 ger 5 hp för fältrapport och 20 hp för fältarbete. Rapport 3 ger 5 hp för fältrapport/prel. avhandlingsdisposition och 25 hp för fältarbete och inkluderar ett forskarseminarium där fältarbetet och en första preliminär disposition för avhandlingsmanus presenteras. Höskolepoäng för fältarbete/materialinsamling avser avhandlingsdelen.

Undervisning på de olika kurserna bör i möjligaste mån vara lärarledda. Detta kan ske dels genom institutionens egna lärare/handledare/forskare, dels genom samarbete med andra antropologiska institutioner och/eller andra relevanta institutioner.

6.3.1 Tillgodoräknande

En doktorand som är antagen till forskarutbildningen i socialantropologi kan tillgodoräkna sig tidigare kurser för max 30 hp som genomförts på forskarutbildning vid annan institution eller annat universitet. Det är studierektorn för forskarutbildningen i socialantropologi som fattar beslut i frågan.

En ansökan om tillgodoräknande görs på ett särskilt formulär där information om lärosäte, kursnamn, tidpunkt, nivå och poängomfattning framgår. Även kursplan och intyg (eller motsvarande) ska bifogas. Formuläret signeras av doktorand och handledare och skickas till studierektorn för forskarutbildningen, som fattar beslut om tillgodoräknande och ser till att kurspoängen registreras.

Vid tillgodoräkning av kurser från tidigare utbildning kortas den finansierade tiden i forskarutbildningen enligt principen en veckas förkortning per 1.5 tillgodoräknade högskolepoäng.

6.3.2 Övriga obligatoriska moment

Examination av avhandlingstext

Avhandlingstext ska läggas fram vid två tillfällen.

I. Halvtidsseminarium

Text som motsvarar halva manus ska läggas fram vid ett halvtidsseminarium, efter samråd har skett med handledarkollegiet, då handledarna och forskare vid institutionen är inbjudna. En av institutionens forskare granskar manus och ger sina kommentarer under seminariet. 50 hp tilldelas efter godkänt seminarium.

II. Slutseminarium

När handledaren bedömer att avhandlingsmanus i sin helhet är klart och alla kapitel finns på plats ska en extern kommentator granska manus och ge sina kommentarer vid ett slutseminarium. En intern grupp bestående av handledare, andra professorsläsare och ytterligare forskare finns närvarande.

6.4 Doktorsavhandling och disputation

Avhandlingen ska skrivas på engelska eller svenska.

Doktorsavhandling som skrivits på engelska ska innehålla en sammanfattning på svenska, en svenskspråkig avhandling ska innehålla en sammanfattning på engelska. Denna sammanfattning ska vara så utförlig att en läsare får en klar uppfattning om avhandlingens syfte och huvudsakliga innehåll, den vetenskapliga metoden och den teoretiska diskussionen. Hänvisningar ska göras till avhandlingens olika kapitel. Till varje doktorsavhandling ska fogas ett kortfattat engelskspråkigt referat ('abstract') om ca 500 ord.

Avhandlingen ska utformas som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografi) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser med en introduktion och sammanfattning. Arbetet med avhandlingen ska motsvara 165 högskolepoäng i utbildningen på forskarnivå. 65 högskolepoäng ägnas åt materialinsamling och 100 högskolepoäng åt avhandlingsskrivande.

Avhandlingen ska dokumentera doktorandens skicklighet att självständigt behandla ett begränsat vetenskapligt problem samt förmåga till vetenskaplig metodik och redovisning. Ordet "självständighet" ska i detta sammanhang inte tolkas så att forskarhandledning försvåras.

Disputation

Doktorsavhandling ska försvaras muntligt vid en offentlig disputation och åsätts något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygssättningen tas hänsyn till såväl innehållet i avhandlingen som det offentliga försvaret av avhandlingen. Bestämmelser angående opponent, betygsnämnd, bedömning mm finns i HF samt i anvisningar utfärdade av samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden.

Examen

För doktorsexamen i socialantropologi fordras avslutad kursdel om 75 högskolepoäng och disputation på avhandling med betyget godkänd.

7. Övergångsregler

Doktorander som har antagits innan den allmänna studieplanen börjat gälla, kan efter samråd med huvudhandledare och studierektor, begära att få gå över till denna studieplan. Begäran ska ställas till institutionsstyrelsen. Den individuella studieplanen ska då uppdateras.

8. Övrigt

I övrigt hänvisas till gällande lagstiftning, riktlinjer vid Stockholms universitet och vid Samhällsvetenskapliga fakulteten samt lokala tillämpningsföreskrifter.